

Wysoki VAT zmartwieniem najuboższych

9 marca 2015

VAT to jedno z głównych źródeł dochodów budżetowych, a zaraz jeden z najbardziej niesprawiedliwych podatków – wynika z analizy Fundacji CenEA.

Wpływy z podatku VAT stanowią obecnie ok 40 proc. wszystkich dochodów budżetu państwa. Fundacja CenEA przeprowadziła kompleksowe badania, które pokazały zależność pomiędzy wysokością zarobków obywateli i rodzin a procentem dochodów, który wpłacają w postaci VATu do państwowej kasy.

Wyniki badań pokazują, że największy odsetek swoich dochodów oddaje państwu 10 proc. najbiedniejszych gospodarstw. W ich przypadku VAT pochłania aż 16,3 proc. tego, co mają na życie. Dla porównania, 10 proc. najbogatszych gospodarstw wpłaca fiskusowi zaledwie 6,8 proc. Obciążenie VAT-em jednego obywatela, osiągającego dochód na poziomie 2000 zł miesięcznie to 190,40 zł, a w przypadku osoby zarabiającej 4000 zł, kwota jest wyraźnie niższa proporcjonalnie – wynosi 345,50 zł. Sytuacja zmienia się gdy w rodzinie są dzieci. Dwuosobowe gospodarstwo z dochodem 2000 zł płaci 218,50 zł, rodzina z dwójką dzieci – 242,40 zł. Oznacza to, że takie osoby mają więcej bieżących wydatków, a zatem większa liczba zakupionych towarów przekłada się na więcej zapłaconego VATu. Osoba samotna, po przekroczeniu sześćdziesiątego roku życia oddaje fiskusowi już tylko 172,60 zł.

– W większych gospodarstwach domowych, przy tym samym poziomie dochodów do dyspozycji, płacony VAT jest wyższy. W przypadku gospodarstw domowych z dziećmi koszty podatku wzrastają o 9 proc., z tym że nie rosną już one wraz ze wzrostem liczby dzieci czy ich wiekiem. Wydaje się, że większe gospodarstwa domowe przenoszą swoje wydatki na dobra obciążone niższymi

stawkami VAT-u i płacą mniejszy podatek przy tym samym poziomie konsumpcji – tłumaczy Michał Myck, dyrektor CenEA.

Stawki podatku VAT wynoszą obecnie 5, 8 i 23 proc. Taka wysokość jest tymczasowa i ma zapewnić wyższe wpływy do budżetu do końca 2016 roku. Potem powrócić mają progi obowiązujące przed 2011 r. – 3, 7 i 22 proc. Dzięki podwyżce państwo zyskuje ok. 6,2 mln zł rocznie, a gospodarstwa domowe płacą 4 mld zł. Po 2011 roku osoba samotna, osiągająca dochód 1200 zł musiała płacić o 6 zł więcej miesięcznie, natomiast dla osoby zarabiającej 8000 zł była to podwyżka rzędu zaledwie 33,80 zł.

Każda podwyżka VAT najmocniej uderza w osoby o najniższym statusie materialnym. Podatek ma charakter regresywny. Oznacza to, że im więcej dana osoba zarabia, tym mniejszy odsetek jej dochodów jest objęty podatkiem. Dla porównania – stawki podatku dochodowego są progresywne – tzn. im większy dochód tym wyższa stawka podatkowa.

Autorstwo: PN

Źródło: Strajk.eu